

Informacja Państwowej Inspekcji Pracy na temat:

- **przestrzegania zasad dopuszczania do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych (świadectwa UDT)**
- **oceny skuteczności funkcjonowania systemu potwierdzania kwalifikacji pracowników wykonujących czynności związane z użytkowaniem maszyn i urządzeń technicznych w miejscu pracy**

**URZĄD DOZORU
TECHNICZNEGO**

**PRZESTRZEGANIE WYMOGÓW DOPUSZCZANIA DO
UŻYTKOWANIA MASZYN I URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH**

RADA OCHRONY PRACY

19 lutego 2013 r.

1. ZASADY WYNIKAJĄCE Z PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ

1.1. Wymagania dyrektyw socjalnych

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w art. 153 mówi, że UE wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników i polepszenia środowiska pracy i warunków pracy. Artykuł ten stwarza możliwość przyjęcia dyrektyw socjalnych.

Przyjęta w 1989 r. europejska „dyrektywa ramowa” dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (dyrektywa 89/391/EWG) gwarantuje wprowadzenie w całej Europie minimalnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, które państwa członkowskie mogą utrzymać lub w odniesieniu do których mogą wprowadzić bardziej rygorystyczne środki.

Jedną z dyrektyw przyjętych podstawie „dyrektywy ramowej” jest dyrektywa 2009/104/WE, dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG), wdrożona do prawa polskiego rozporządzeniem Ministra Gospodarki. Żąda ona między innymi, aby pracodawca zapewnił, że w przypadkach, gdy bezpieczeństwo sprzętu roboczego uzależnione jest od warunków jego instalowania, poddany był on wstępnej kontroli (po zainstalowaniu i przed pierwszym wprowadzeniem do użytku) oraz kontroli po przeprowadzeniu montażu na nowym miejscu lub w nowej lokalizacji przez właściwe osoby, w rozumieniu ustawodawstwa lub praktyk krajowych, celem zagwarantowania, że sprzęt został prawidłowo zainstalowany i działa we właściwy sposób.

Dyrektywa żąda także, aby w celu utrzymania warunków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz dla wykrycia i usunięcia we właściwym czasie usterek mogących prowadzić do niebezpiecznych sytuacji pracodawca zapewnił, że sprzęt roboczy narażony na działania powodujące takie usterki będzie podlegał:

- okresowym kontrolom oraz, w miarę potrzeby, badaniom wykonanym przez właściwe osoby, w rozumieniu ustawodawstwa krajowego lub praktyk krajowych;
- specjalnym kontrolom przeprowadzanym przez właściwe osoby, w rozumieniu ustawodawstwa krajowego lub praktyk krajowych, za każdym razem, gdy zaszły wyjątkowe okoliczności, które mogą narażać bezpieczeństwo sprzętu roboczego, takie jak modyfikacja prac, wypadki, zjawiska naturalne lub przedłużone okresy przestoju.

Wymagania te wdrożone są do prawa polskiego m.in. poprzez ustawę o dozorcze technicznym.

1.2. Swobodny przepływ towarów

Kroki podejmowane przez państwa członkowskie Unii Europejskiej w ramach dopuszczania do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych nie mogą stanowić nieuzasadnionych barier handlowych dla swobodnego przepływu towarów.

Jednym z głównych środków realizacji swobodnego przepływu towarów jest harmonizacja przepisów technicznych w dziedzinie wytwarzania, wprowadzania do obrotu i oddawania do użytku wyrobów, w szczególności maszyn i urządzeń technicznych, które prawie w całości objęte są wymaganiami tzw. dyrektyw Nowego Podejścia.

Prawo europejskie zobowiązuje państwa członkowskie do zorganizowania i wykonywania nadzoru rynku, gwarantującego że objęte wspólnotowym prawodawstwem harmonizacyjnym maszyny i urządzenia techniczne, które przy zastosowaniu zgodnie z ich przeznaczeniem i w przewidywalnych warunkach oraz przy właściwym montażu i konserwacji zagrażają zdrowiu i bezpieczeństwu użytkowników lub które są niezgodne ze stosownymi wymaganiami ustanowionymi we wspólnotowym prawodawstwie harmonizacyjnym, zostaną wycofane z obrotu lub ich udostępnianie na rynku zostanie zakazane lub ograniczone, a opinia publiczna, Komisja i pozostałe państwa członkowskie zostaną należycie o tym poinformowane.

W stosunku do obrotu w obszarze niezharmonizowanym stosowana jest zasada wzajemnego uznawania wynikająca z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Wzajemne uznawanie dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, które nie podlegają środkom harmonizującym na szczeblu Wspólnoty, lub aspektów produktu nieobjętych zakresem zastosowania takich przepisów. Zgodnie z tą zasadą państwo członkowskie nie może zakazać sprzedaży na swoim terytorium produktów, które zostały wprowadzone legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim, nawet jeśli te produkty zostały wytworzone zgodnie z przepisami technicznymi innymi niż przepisy, które dotyczą produktów krajowych. Jedynymi wyjątkami od tej zasady są ograniczenia proporcjonalne do wyznaczonego celu i uzasadnione względami określonymi w art. 30 Traktatu lub innymi nadrzędnymi względami interesu publicznego, w szczególności mogą to być wymagania bezpieczeństwa

2. WDROŻENIE ZASAD EUROPEJSKICH DO PRAWA POLSKIEGO

W obszarze dopuszczania do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych prawo polskie przyjęło zasady wynikające z prawa europejskiego. W szczególności należy tu wymienić takie akty prawne, jak:

2.1. Kodeks pracy

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 141 z późn. zm.) stwierdza, że pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki pracy, a także zapewnić, aby stosowane maszyny i inne urządzenia techniczne zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki pracy, a w szczególności zabezpieczały pracownika przed urazami, działaniem niebezpiecznych substancji chemicznych, porażeniem prądem elektrycznym, nadmiernym hałasem, działaniem drgań mechanicznych i promieniowania oraz szkodliwym i niebezpiecznym działaniem innych czynników środowiska pracy oraz uwzględniały zasady ergonomii.

Mając na względzie stosowanie zharmonizowanych przepisów europejskich Kodeks pracy mówi, że niedopuszczalne jest wyposażanie stanowisk pracy w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności określonych w odrębnych przepisach.

2.2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.2003.169.1650 j.t.)

Rozporządzenie określa kompleksowy zestaw wymagań dotyczących BHP w zakładach pracy, skierowany do pracodawcy. Dotyczy ono m.in. obiektów budowlanych, terenu zakładu pracy i pomieszczeń pracy. W zakresie procesów pracy rozporządzenie żąda, aby pracodawca realizował obowiązek zapewnienia pracownikom bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności przez zapobieganie zagrożeniom związanym z wykonywaną pracą, właściwą organizacją pracy, stosowanie koniecznych środków profilaktycznych oraz informowanie i szkolenie pracowników.

Obowiązek ten powinien być realizowany na podstawie ogólnych zasad dotyczących zapobiegania wypadkom i chorobom związanym z pracą, w szczególności przez:

- 1) zapobieganie zagrożeniom;
- 2) przeprowadzanie oceny ryzyka związanego z zagrożeniami, które nie mogą być wykluczone;
- 3) likwidowanie zagrożeń u źródeł ich powstawania;
- 4) dostosowanie warunków i procesów pracy do możliwości pracownika, w szczególności przez odpowiednie projektowanie i organizowanie stanowisk pracy, dobór maszyn i innych urządzeń technicznych oraz narzędzi pracy, a także metod produkcji i pracy - z uwzględnieniem zmniejszenia uciążliwości pracy, zwłaszcza pracy monotonnej i pracy w ustalonym z góry tempie, oraz ograniczenia negatywnego wpływu takiej pracy na zdrowie pracowników;
- 5) stosowanie nowych rozwiązań technicznych;
- 6) zastępowanie niebezpiecznych procesów technologicznych, urządzeń, substancji i innych materiałów - bezpiecznymi lub mniej niebezpiecznymi;
- 7) nadawanie priorytetu środkom ochrony zbiorowej przed środkami ochrony indywidualnej;
- 8) instruowanie pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozporządzenie określa również wymagania dotyczące organizacji stanowisk pracy, a także obsługi i stosowania maszyn, narzędzi i innych urządzeń technicznych. Ogólnym wymogiem jest, aby maszyny i inne urządzenia techniczne, zwane dalej "maszynami", spełniały wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, określone w odrębnych przepisach, przez cały okres ich użytkowania. Oprócz tego rozporządzenie określa w tym obszarze cały szereg wymagań szczegółowych, które są podstawowym kryterium dopuszczania maszyn i urządzeń technicznych do użytkowania przez pracodawcę.

2.3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.

Rozporządzenie wdraża dyrektywę 2009/104/WE dotyczącą użytkowania sprzętu roboczego i ustala wymagania dotyczące użytkowania maszyn, minimalne wymagania dotyczące maszyn i zasady dotyczące kontroli maszyn.

Mając na względzie aspekt dopuszczania do użytkowania, należy zacytować wymagania w tym zakresie:

„§ 26. 1. W przypadku gdy bezpieczne użytkowanie maszyn jest uzależnione od warunków, w jakich są one instalowane, pracodawca powinien poddać maszyny:

- 1) wstępnej kontroli po ich zainstalowaniu, a przed przekazaniem do eksploatacji po raz pierwszy;*
- 2) kontroli po zainstalowaniu na innym stanowisku pracy lub w innym miejscu.*

2. Kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonują jednostki działające na podstawie odrębnych przepisów albo osoby upoważnione przez pracodawcę i posiadające odpowiednie kwalifikacje.

§ 27. Pracodawca powinien zapewnić, aby maszyny narażone na działanie warunków powodujących pogorszenie ich stanu technicznego, co może spowodować powstawanie sytuacji niebezpiecznych, poddane były:

- 1) okresowej kontroli, a także badaniom przez jednostki działające na podstawie odrębnych przepisów albo osoby upoważnione przez pracodawcę i posiadające odpowiednie kwalifikacje;*
- 2) specjalnej kontroli przeprowadzanej przez jednostki albo osoby, o których mowa w pkt 1, w przypadku możliwości pogorszenia bezpieczeństwa związanego z maszyną...”*

2.4. Ustawa o dozorcze technicznym

Ustawa stanowi, że dozorem technicznym są określone ustawą działania zmierzające do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych, wykonywane przez jednostki dozoru technicznego. Działania te są bezpośrednio powiązane z kontrolą w rozumieniu § 26 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, o którym mowa w pkt. 2.3.

Wykonywanie dozoru technicznego przez jednostki dozoru technicznego nie zwalnia eksploatujących, naprawiających i modernizujących urządzenia techniczne od odpowiedzialności za jakość i stan tych urządzeń, mające wpływ na ich bezpieczną pracę, zgodnie z przepisami o dozorcze technicznym i przepisami szczególnymi.

Urządzenia techniczne powinny być eksploatowane, naprawiane i modernizowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich eksploatacji.

Urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym, z niewielkimi wyjątkami, mogą być eksploatowane tylko na podstawie decyzji zezwalającej na ich eksploatację, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

Przed wydaniem decyzji organ dozoru technicznego przeprowadza badania i wykonuje czynności sprawdzające. Zakres badań i czynności sprawdzających jest odpowiednio ograniczony w przypadku wydawania pierwszej decyzji zezwalającej na eksploatację urządzeń technicznych zgodnych z europejskimi wymaganiami zharmonizowanymi (oznakowanych CE).

W świetle art. 63 ustawy o dozorcze technicznym jednostki dozoru technicznego mają obowiązek złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w sytuacji, gdy doszło do eksploatacji urządzenia technicznego bez otrzymania decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego zezwalającej na eksploatację, lub wbrew decyzji o wstrzymaniu eksploatacji albo po wycofaniu z obrotu urządzenia technicznego. Czyny stypizowane w treści przepisu art. 63 ustawy są przestępstwami. W sytuacji takiej UDT składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do właściwej miejscowo prokuratury.

Natomiast przepis art. 64 ustawy mówiący, że kto uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie czynności dozoru technicznego, nie wykonuje obowiązku zawiadomienia organu właściwej jednostki dozoru technicznego o niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego lub nieszczęśliwym wypadku związanym z eksploatacją urządzenia technicznego, dopuszcza się wykroczenia. W takim przypadku UDT składa wnioski o ukaranie do właściwego sądu rejonowego.

3. WSPÓŁPRACA URZĘDU DOZORU TECHNICZNEGO I PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY

Obowiązek współpracy Urzędu Dozoru Technicznego z Państwową Inspekcją Pracy wynika z ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. 2000 Nr 122, poz. 1321, z późn. zm,) oraz z postanowień Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie trybu i form współdziałania niektórych organów z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz legalności zatrudnienia (Dz. U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1870).

Zgodnie z intencjami zawartymi w aktach prawnych w dniu 12 lipca 2007 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Prezesem Urzędu Dozoru Technicznego a Głównym Inspektorem Pracy. Porozumienie to określa zakres współdziałania pomiędzy instytucjami na dwóch poziomach:

- na szczeblu centralnym, pomiędzy Głównym Inspektorem Pracy a Prezesem Urzędu Dozoru Technicznego,
- na szczeblu terenowym, pomiędzy okręgowymi inspektoratami pracy a dyrektorami oddziałów Urzędu Dozoru Technicznego.

Do działań na szczeblu centralnym należy wzajemne przekazywanie informacji uzyskanych przez inspektorów dozoru technicznego i okręgowych inspektorów pracy o przypadkach niespełniania wymagań prawnych przez urządzenia techniczne. Prezes Urzędu Dozoru Technicznego i Główny Inspektor Pracy przekazują sobie wzajemnie roczne analizy wypadków a Główny Inspektor Pracy przekazuje Prezesowi UDT także sprawozdanie z kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu. Na wniosek jednej ze stron porozumienia Prezes UDT bądź Główny Inspektor Pracy przekazuje drugiej stronie stanowisko w sprawie przepisów, odpowiednio, dotyczących dozoru technicznego lub bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na szczeblu terenowym, dyrektorzy oddziałów UDT przekazują okręgowym inspektorom pracy meldunki o niebezpiecznych uszkodzeniach urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu i o nieszczęśliwych wypadkach związanych z eksploatacją tych urządzeń (na wniosek

okręgowych inspektorów pracy również sprawozdania z wypadków) a także informacje o pracodawcach eksploatujących urządzenia techniczne bez wymaganej decyzji UDT (bądź wbrew decyzji). Okręgowi inspektorzy pracy są również informowani o urządzeniach technicznych, dla których nie wydano decyzji zezwalającej na eksploatację (bądź wydano decyzję wstrzymującą eksploatację) ze względu na niespełnienie minimalnych wymagań przez sprzęt roboczy.

Okręgowi inspektorzy pracy przekazują dyrektorom oddziałów UDT informacje o ujawnionych w trakcie kontroli naruszeniach przepisów dotyczących urządzeń technicznych, w szczególności o przypadkach eksploatacji urządzeń po modernizacjach i naprawach bez decyzji zezwalającej na eksploatację (bądź wbrew tej decyzji), o niedopełnieniu obowiązku zawiadomienia UDT o niebezpiecznych uszkodzeniach i nieszczęśliwych wypadkach związanych z eksploatacją urządzeń technicznych objętych dozorem, o modernizacjach i naprawach bez uzgodnień z UDT bądź realizowanych przez podmioty nieuprawnione. Dyrektorzy UDT zostają też poinformowani o niewykonaniu decyzji dotyczących urządzeń niespełniających minimalnych wymagań BHP, objętych rozporządzeniem Ministra Gospodarki wdrażającym dyrektywę 2009/104/WE.

Porozumienie dopuszcza również możliwość przeprowadzania wspólnych kontroli przez inspektorów UDT i inspektorów pracy.

4. PRZESTRZEGANIE WYMOGÓW PRAWNYCH

4.1. Podstawy prawne działalności Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie dopuszczania do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych

- 4.1.1. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.), w szczególności art. 13, art. 14 ust. 1 i 2, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i 2, art. 37 ust. 1 i 2 oraz art. 63 ust. 1.
- 4.1.2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. z 2002 r. Nr 120, poz. 1021 z późn. zm.)
- 4.1.3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń ciśnieniowych (Dz. U. Nr 135, poz. 1269), w szczególności rozdz. 1 §3-7 oraz rozdz. 2.
- 4.1.4. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów trujących lub żrących (Dz.U. Nr 63, poz. 572), w szczególności §44 oraz rozdział 7.
- 4.1.5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 września 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać zbiorniki bezciśnieniowe i niskociśnieniowe przeznaczone do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych (Dz.U. Nr 113, poz. 1211, z późn. zm.), w szczególności §37 oraz rozdział 7.
- 4.1.6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. Nr 193, poz. 1890), w szczególności §4, §8 oraz rozdział 4.
- 4.1.7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać dźwigniki (Dz.U. Nr 4, poz. 43) w szczególności działy 8 i 9.
- 4.1.8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać przenośniki kabinowe i krzesełkowe (Dz.U. Nr 77, poz. 827), w szczególności §33 oraz rozdział 7.
- 4.1.9. Umowa Europejska Dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. z 2011 r. Nr 110, poz.641), w szczególności pkt. 6.2.
- 4.1.10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. z 2011 r. Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.), w szczególności art. 128.

5. ZESTAWIENIE DZIAŁAŃ URZĘDU DOZORU TECHNICZNEGO W LATACH 2010-2012

UC – urządzenia ciśnieniowe i pokrewne

UTB – urządzenia transportu bliskiego

L.p.	Działania/wyniki	2010	2011	2012
1.	Liczba urządzeń objętych dozorem technicznym	986794	1028969	1065504
2.	Liczba badań	731755	751226	783654
3.	w tym: okresowych	443893	449989	474803
4.	odbiorczych (+ czynności poprzedzające)	82711	94774	88394
5.	doraźnych:			
	eksploatacyjnych	58855	62443	66068
	kontrolnych	146137	143858	154250
	poawaryjnych	159	162	139
6.	Terminowość badań %	UC - 99,54% UTB - 99,75%	UC - 99,6 % UTB - 99,27%	UC - 99,49% UTB - 99,74%
7.	Liczba procedur i instrukcji UDT dotyczących wydawania decyzji zezwalających na eksploatację	UC: 3 UTB: 4	UC: 2+23 instr. UTB:1+23 instr.	UC: 2+23 instr. UTB:1+23 instr.
8.	Liczba inspekcji obserwowanych w ramach auditów:			
	wewnętrznych	125	122	133
	PCA	7	7	6
9.	Liczba decyzji zezwalających na eksploatację	542984	568367	593056
10.	Liczba decyzji negatywnych	30655	27510	24557
11.	Liczba odwołań/skarg	25 / 21	21 / 17	18 / 23
12.	w tym: uwzględniono	19 / 4	17 / 3	13 / --
13.	Liczba kontroli zakładów w ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o dozorcze technicznym	339	371	437
14.	Liczba zidentyfikowanych eksploatowanych niezarejestrowanych urządzeń podlegających dozorowi technicznemu	1455	1551	1868
15.	w tym: wskazanych przez PIP	933	988	1237
16.	Liczba wypadków	103	114	113
17.	Liczba wypadków na 10 000 urządzeń	1,04	1,13	1,06
18.	Liczba niebezpiecznych uszkodzeń	83	79	84
19.	Liczba niebezpiecznych uszkodzeń na 10 000 urządzeń	0,84	0,79	0,79
20.	Zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 270 kk	6	4	2
21.	Zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 63 ustawy o d.t.	2	2	4
22.	Wniosków o ukaranie z art. 64 ustawy o d.t.	1	1	1
23.	Wniosków karnych łącznie		23	
24.	Postępowań umorzonych łącznie		19	
25.	Liczba informacji przekazanych do organów nadzoru rynku	UC - 3 UTB - 4	UC - 6 UTB - 1	UC - 5 UTB - 1

6. WNIOSKI

1. Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że krajowy system zapewnienia bezpieczeństwa maszyn i urządzeń technicznych, nakładający obowiązek dopuszczania przez UDT urządzeń technicznych do użytkowania, działa właściwie.
2. Mimo rosnącej liczby urządzeń i ograniczeń ekonomicznych nakładanych przez finanse publiczne, zachowana jest praktycznie 100% - wa terminowość badań, a występujące śladowe odchylenia wynikają z przyczyn nieleżących po stronie UDT.
3. Decyzje dotyczące eksploatacji urządzeń technicznych wydawane są w sposób zrozumiały i akceptowany przez użytkowników urządzeń, o czym świadczy marginalna liczba odwołań i skarg, rozstrzyganych ponadto częściowo na korzyść eksploatującego.
4. Liczba decyzji negatywnych kształtująca się na poziomie 4-5% w stosunku do ogólnej liczby decyzji w sprawie eksploatacji wskazuje na potrzebę okresowego oceniania przez inspektorów UDT stanu technicznego urządzeń i przestrzegania przepisów o dozorze technicznym.
5. Identyfikacja urządzeń technicznych podlegających dozorowi a niezgłoszonych do objęcia dozorem technicznym odbywa się w ramach wykonywania okresowych czynności dozoru technicznego oraz prowadzonych kontroli przedsiębiorstw. W istotnej części są tu wykorzystywane informacje otrzymywane od Państwowej Inspekcji Pracy.
6. Mimo spełniania wymagań prawa, skuteczność systemu mierzona liczbą wypadków i niebezpiecznych uszkodzeń nie jest w pełni zadowalająca. Obserwuje się stagnację a nie pożądaną poprawę. Wskazuje to m.in. na potrzebę intensyfikacji promocji bezpieczeństwa technicznego.
7. Istotne dla skuteczności systemu dozoru technicznego są przestępstwa naruszające przepisy ustawy o dozorze technicznym, a także inne przepisy, np. art. 270 kk, (sfalszowanie, podrobienie dokumentów technicznych, decyzji, protokołów, zaświadczeń kwalifikacyjnych, certyfikatów, pieczęci UDT), art. 286 kk (oszustwo). W praktyce w przeważającej większości przypadków prokuratura umarza postępowania w tych sprawach, wskazując jako powód ich umorzenia m.in:
 - niską szkodliwość czynu,
 - niewykrycie sprawcy,
 - brak znamion przestępstwa.

Ponadto prokuratura nie uznaje UDT za pokrzywdzonego, a jedynie za osobę/instytucję, która złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W związku z tym UDT nie wchodzi w prawa pokrzywdzonego i nie może korzystać z uprawnień, które przysługują pokrzywdzonemu na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego, co przekłada się na brak możliwości złożenia zażalenia na postanowienie o umorzeniu. Biorąc pod uwagę demoralizujący wpływ braku sankcji na postępowanie

eksploatujących urządzenia techniczne i szkody dla wiarygodności UDT, wskazane jest podjęcie kroków zmieniających tę praktykę.

8. Istotnym problemem są urządzenia długoletnie, które były akceptowane przed 1 maja 2004 roku na podstawie nieaktualnych już przepisów (np. dźwigi osobowe). W tych przypadkach UDT odnotowuje w protokołach inspekcji informację o obowiązku dostosowania urządzenia do wymagań minimalnych, o których mowa w pkt. 2.3, natomiast nie ma podstaw prawnych do żądania modernizacji takich urządzeń, chyba że stanowią one bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia.

W powyższej sytuacji niezbędna jest dalsza konsekwentna współpraca Urzędu Dozoru Technicznego z Państwową Inspekcją Pracy ukierunkowana na spełnianie wymagań Kodeksu Pracy, wynikających zeń wymagań minimalnych oraz innych ustaw i rozporządzeń krajowych dotyczących szeroko rozumianego bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wprowadzenie

Prawidłowe dopuszczanie do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych oraz posiadanie odpowiednich kwalifikacji przez pracowników wykonujących czynności związane z ich użytkowaniem, to podstawowe elementy właściwej organizacji pracy w wielu branżach i zakładach. Przestrzeganie zasad i wymagań określonych przepisami prawa może w istotny sposób wpływać na poziom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy.

Państwowa Inspekcja Pracy sprawuje nadzór i kontrolę przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez pracodawców i przedsiębiorców, w tym użytkujących maszyny i urządzenia techniczne podlegające dozorowi technicznemu. Przepisy bhp określają m.in. wymagania w zakresie zapobiegania zagrożeniom zawodowym, właściwej organizacji pracy oraz stosowania środków profilaktycznych i nie naruszają wymagań określonych przepisami o dozorcze technicznym.

Mając na względzie właściwą realizację zadań ustawowych PIP i UDT oraz potrzebę uzupełniania kompetencji i wzajemnego wspomaganie realizacji tych zadań w zakresie przestrzegania przepisów bhp oraz bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych zawarte zostało porozumienie pomiędzy obu urzędami w sprawie zasad współdziałania. Porozumienie dotyczy m.in. prowadzenia wspólnych kontroli bądź kontroli na wniosek organu współdziałającego, wzajemnego zawiadamiania się o nieprawidłowościach objętych zakresem działania organu partnerskiego, przekazywania informacji o zaistniałych wypadkach przy pracy oraz o niebezpiecznych uszkodzeniach urządzeń technicznych i nieszczęśliwych wypadkach związanych z eksploatacją tych urządzeń. Poniżej przedstawiono dane statystyczne o działalności nadzorczo-kontrolnej prowadzonej w ramach współdziałania PIP z UDT w latach 2010-2012.

Współdziałanie z Urzędem Dozoru Technicznego

2010 r.				2011 r.				2012 r.			
Kontrole ogółem	w tym:			Kontrole ogółem	w tym:			Kontrole ogółem	w tym:		
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
909	79	13	817	909	35	8	866	977	4	9	964

1 – kontrole wspólne

2 – kontrole na wniosek organu współdziałającego

3 - kontrole zakończone powiadomieniem o wynikach - przeprowadzone samodzielnie przez PIP

W niniejszym materiale przedstawiono wyniki działań organów PIP w latach 2010-2012 w zakładach, w których użytkowano urządzenia objęte dozorem technicznym, a także wyniki kontroli ukierunkowanych na zakłady, użytkujące określone rodzaje urządzeń tzw. poddozorowych - które realizowały okręgowe inspektoraty pracy w związku z występowaniem zagrożeń wypadkowych charakterystycznych dla danego regionu.

1. Wypadki przy pracy związane z urządzeniami technicznymi, podlegającymi dozorowi technicznemu - badane przez PIP w latach (2010-2012)

Z ogólnej liczby wypadków przy pracy, które inspektorzy pracy badali w latach (2010-2012) wyodrębnionych zostało 429 wypadków, mających związek z urządzeniami „poddorowymi”, w których poszkodowanych zostało 491 osób, w tym poszkodowanych śmiertelnie – 73. Poniżej przedstawiono zestawienie tych wypadków wg. dominujących rodzajów urządzeń transportu bliskiego.

Czynnik materialny	2010 r.			2011 r.			2012 r.		
	Wypadki ogółem	Poszkodowani		Wypadki ogółem	Poszkodowani		Wypadki ogółem	Poszkodowani	
		Ogółem	Śm.		Ogółem	Śm.		Ogółem	Śm.
Wózki jezd. podnośnikowe	95	116	14	78	86	8	88	98	14
Dźwigi, windy, podnośniki	34	40	8	43	55	6	28	30	8
Żurawie, suwnice	24	25	6	27	27	8	12	14	1
Razem	153	181	28	148	168	22	128	142	23

Podczas analizy ww. wypadków przy urządzeniach technicznych, zarejestrowano łącznie 1918 przyczyn, w tym 156 przyczyn technicznych (średnio 0,36 % przyczyny technicznej na jeden analizowany wypadek), 791 przyczyn organizacyjnych (średnio 1,84 % przyczyny organizacyjnej na jeden analizowany wypadek) oraz 971 przyczyn ludzkich (średnio 2,26 % przyczyny dot. nieprawidłowego zachowania się pracownika na jeden analizowany wypadek). Poniżej przedstawiono ogólny udział poszczególnych grup przyczyn wypadków przy pracy związanych z ww. rodzajami urządzeń technicznych.

Czynnik materialny	Grupa przyczyn	Lata (2010-2012)
		%
Wózki jezd. podnośnikowe	techniczne	6
	organizacyjne	40
	ludzkie	54
Dźwigi, windy, podnośniki	techniczne	12
	organizacyjne	44
	ludzkie	44
Żurawie, suwnice	techniczne	8
	organizacyjne	42
	ludzkie	50

Dla potrzeb skutecznej profilaktyki wypadkowej niezbędna jest szczegółowa analiza ustalonych przyczyn zaistniałych wypadków. Poniżej przedstawiono najważniejsze przyczyny wypadków przy pracy, związanych z udziałem ww. urządzeń technicznych.

Czynnik materialny	Grupa przyczyn	Dominujące przyczyny
Wózki jezd. podnośnikowe	techniczne	1. Wady konstrukcyjne (nieodpowiednia wytrzymałość lub niewłaściwa stateczność urządzenia).
	organizacyjne	1. Niewłaściwa ogólna organizacja pracy (dopuszczanie do pracy urządzenia techn. bez wymaganych badań, kontroli i przeglądów, ndst. przygotowanie zawodowe pracowników do pracy, brak lub niewłaściwe szkolenia bhp). 2. Niewłaściwa organizacja stanowiska pracy (niewłaściwe usytuowanie, rozmieszczenie urządzeń i materiałów, brak lub niewłaściwe śr. ochrony ind.). 3. Niewłaściwa eksploatacja (brak lub niewłaściwe naprawy i remonty urządzeń techn.).
	ludzkie	1. Nieprawidłowe zachowanie się pracownika (nieznajomość zagrożeń i przepisów, lekceważenie zagrożenia i poleceń). 2. Niewłaściwe posługiwanie się urządzeniem (używanie nieodpowiedniego urządzenia do danej pracy lub używanie urządzenia podczas przebywania osób w strefie zagrożenia). 3. Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika.
Dźwigi, windy, podnośniki	techniczne	1. Wady konstrukcyjne (nieodpowiednia wytrzymałość lub niewłaściwa stateczność urządzenia).
	organizacyjne	1. Niewłaściwa ogólna organizacja pracy (brak nadzoru i tolerowanie odstępstw od przepisów bhp lub stosowania niewłaściwej technologii, dopuszczanie do pracy urz. techn. bez wymaganych kontroli i przeglądów). 2. Niewłaściwa organizacja stanowiska pracy (niewłaściwe usytuowanie, rozmieszczenie urządzeń i materiałów, brak lub niewłaściwe śr. ochrony ind.).
	ludzkie	1. Nieprawidłowe zachowanie się pracownika (nieznajomość przepisów oraz lekceważenie poleceń przełożonych). 2. Niewłaściwe posługiwanie się urządzeniem (używanie nieodpowiedniego urządzenia do danej pracy lub używanie urządzenia podczas przebywania osób w strefie zagrożenia).
Żurawie, suwnice	techniczne	1. Wady konstrukcyjne lub urządzeń (nieodpowiednia wytrzymałość lub stateczność), stosowanie niewłaściwych rozwiązań technicznych.
	organizacyjne	1. Niewłaściwa ogólna organizacja pracy: brak nadzoru, tolerowanie odstępstw od bhp, dopuszczanie urządzeń bez badań i kontroli, ndst. przygotowanie zawodowe pracowników, niewłaściwe szkolenia bhp.
	ludzkie	1. Nieprawidłowe zachowanie się pracownika (lekceważenie zagrożeń i poleceń przełożonych). 2. Samowolne zachowanie się pracownika (wykonywanie pracy poza zakresem obowiązków, wjechanie, wejście w obszar zagrożony, bez upewnienia się, czy nie ma niebezpieczeństwa).

2. Działania nadzorczo-kontrolne PIP związane z użytkowaniem w miejscach pracy urządzeń technicznych, podlegających dozorowi technicznemu

Z przedstawionych powyżej informacji o wypadkach przy pracy, w których źródłem czynnika materialnego były urządzenia objęte dozorem technicznym, wynika, że błędy lub zaniechania w obszarze ogólnej organizacji pracy (w tym np. dopuszczanie urządzeń do pracy bez wymaganych badań lub niedostateczne przygotowanie zawodowe pracowników)

należą do najczęściej występujących przyczyn wypadków. Rzutuje to na nieprawidłowe zachowania ludzkie, a także w znacznie mniejszym stopniu na niewłaściwy stan techniczny wielu urządzeń. Ponieważ obszar ten objęty jest również przepisami o dozorcze technicznym, poniżej przedstawiono działania nadzorczo-kontrolne realizowane w latach 2010-2012 w ramach zadań ustalanych na szczeblu centralnym (wg. jednolitych kryteriów i wytycznych) oraz zadań własnych okręgowych inspektoratów pracy, ukierunkowanych na określone rodzaje urządzeń technicznych.

2.1 Przestrzeganie zasad dopuszczania do użytkowania maszyn i urządzeń technicznych (świadczenia UDT i TDT)

Inspektorzy pracy w latach 2010-2012 przeprowadzili 2031 kontroli zakładów, w których stwierdzili naruszenia przepisów bhp, dotyczące użytkowania maszyn i urządzeń technicznych, eksploatowanych bez wymaganej decyzji UDT. Skutkowało to wydaniem 529 decyzji, z których 41 % dotyczyło decyzji wstrzymania prac (bezpośrednie zagrożenia życia lub zdrowia pracowników) – natomiast 21% dotyczyło wstrzymania eksploatacji urządzeń (gdy ich eksploatacja powodowała bezpośrednie zagrożenia życia lub zdrowia ludzi). Inspektorzy pracy skierowali do kontrolowanych pracodawców 1601 wniosków o przestrzeganie obowiązków w zakresie zapewnienia pracownikom bezpiecznych warunków pracy przy użytkowanych maszynach i urządzeniach technicznych, w tym posiadania decyzji UDT dopuszczających je do eksploatacji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2012 r. inspektorzy pracy skierowali do prokuratury 14 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W wyniku wniesionych zawiadomień, zostało wszczętych i nadal się toczy 5 postępowań, w 2 przypadkach prokuratura odmówiła wszczęcia postępowania; 3 postępowania umorzono; do sądu skierowano 2 akty oskarżenia (stan na dzień 11.02.2013 r.).

Ponadto zgodnie z porozumieniem o współdziałaniu PIP i UDT (omówionym we wstępie materiału) inspektorzy pracy niezwłocznie powiadamiali jednostki organizacyjne UDT o stwierdzonych w czasie kontroli naruszeniach przepisów o dozorcze technicznym. Spośród 946 takich powiadomień 919 stanowiły informacje o ujawnionych w czasie kontroli przypadkach eksploatacji urządzeń technicznych bez decyzji właściwego organu UDT o dopuszczeniu ich do eksploatacji lub wbrew wydanej decyzji UDT o wstrzymaniu eksploatacji. Najczęściej do ww. powiadomień organów UDT dochodziło w wyniku:

- tzw. krótkich kontroli w przetwórstwie przemysłowym, budownictwie oraz handlu (134 kontrole),
- kontroli legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej (76 kontroli),
- kontroli związanych z badaniem wypadków przy pracy (72 kontrole),
- kontroli w związku ze skargami pracowników (49),

- kontroli tematycznych w budownictwie (36),
- kontroli w zakładach nowo powstałych (30).

2.2 Ocena skuteczności funkcjonowania systemu potwierdzania kwalifikacji pracowników wykonujących czynności związane z użytkowaniem maszyn i urządzeń technicznych w miejscu pracy

Inspektorzy pracy w latach 2010-2012 przeprowadzili 918 kontroli zakładów, w których stwierdzili przypadki dopuszczania pracowników do wykonywania czynności związanych z użytkowaniem maszyn i urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu, bez odpowiednich kwalifikacji. Skutkowało to wydaniem 694 decyzji, kierujących te osoby do innych prac. Ponadto inspektorzy skierowali do kontrolowanych pracodawców 1493 wnioski o przestrzeganie obowiązków w zakresie zapewnienia pracownikom odpowiednich kwalifikacji do bezpiecznego wykonywania czynności obsługi lub konserwacji urządzeń poddozorowych.

Należy podkreślić, że PIP ma uprawnienia jedynie do kontroli posiadania przez pracowników obsługi i konserwacji urządzeń poddozorowych zaświadczeń kwalifikacyjnych, co przedstawiono powyżej. Nie ma natomiast możliwości prawnych do kontroli funkcjonowania systemu potwierdzania kwalifikacji, w celu dokonania oceny jakości i skuteczności szkoleń i egzaminów pracowników w celu uzyskania zaświadczeń kwalifikacyjnych. Niemniej jednak, z przedstawionej analizy zbadanych przez inspektorów pracy wypadków przy pracy z udziałem urządzeń poddozorowych, a w szczególności wózków jezdniowych podnośnikowych wynika, że główne przyczyny wypadków (organizacyjne i ludzkie) mogą mieć związek z jakością szkoleń tak praktycznych jak i teoretycznych pracowników obsługujących i konserwujących wózki podnośnikowe z napędem silnikowym. Zagadnienia szkolenia w tym zakresie określają obecnie trzy rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym (Dz. U. z 2002 r. nr 70, poz. 650 z późn zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. z 2001 r. nr 118, poz. 1263).
3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych (Dz. U. z 2001 r. nr 79, poz. 849 z późn. zm.).

Wskazane byłoby bardziej jednoznaczne określenie w nich wymogów dotyczących organizatorów szkoleń, procesu szkolenia (programy) oraz egzaminowania w zakresie praktycznym i teoretycznym.

2.3 Kontrole zrealizowane w latach 2010-2012 w ramach zadań własnych okręgowych inspektoratów pracy związane z użytkowaniem urządzeń podlegających dozorowi technicznemu

W 217 kontrolach zwrócono szczególną uwagę na bezpieczeństwo użytkowania: suwnic, żurawi, podnośników, wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia, urządzeń przeładunkowych. Poniżej przedstawiono zestawienie tematów kontrolnych, które zostały ukierunkowane na określone rodzaje urządzeń podlegających dozorowi technicznemu.

Rok	Temat realizowany przez OIP	Liczba kontroli	Rezultaty zastosowanych środków dot. bezpieczeństwa pracy
2010	BHP w przeładunkach portowych (realizował OIP w Szczecinie)	31	Wydano 192 decyzje i 123 wnioski. Nieprawidłowości dotyczyły m.in.: 1. braku zabezpieczenia lub oznakowania miejsc niebezpiecznych, 2. braku zabezpieczenia dostępu do ruchomych części urządzeń, 3. niewłaściwego przygotowania zawodowego pracowników. Nie stwierdzono eksploatacji urządzeń technicznych (przeładunkowych) bez aktualnej decyzji TDT.
2011	Kontrole stanu bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji suwnic. (OIP w Katowicach)	11	Wydano 38 decyzji i 13 wniosków. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. braku instrukcji użytkowania, przeglądów i konserwacji zawiesi, 2. wyposażenia suwnic, poruszających się po jednym torze w urządzenia zapobiegające kolizji. Nie stwierdzono eksploatacji suwnic bez aktualnej decyzji UDT.
	Kontrole stanu bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji suwnic. (OIP w Krakowie)	31	Wydano 257 decyzji i 18 wniosków. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. braku procedur bezpiecznego wykonywania pracy z użyciem suwnic, 2. eksploataowania uszkodzonych zawiesi. Nie stwierdzono eksploatacji suwnic bez aktualnej decyzji UDT.
	Bezpieczeństwo i higiena pracy przy naprawie aut. (OIP w Warszawie)	27	Wydano 178 decyzji i 48 wniosków. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. braku instrukcji bhp dotyczących podnośników, 2. braku urządzeń do awaryjnego zatrzymywania oraz elementów sterowniczych ww. urządzeń. Nie stwierdzono eksploatacji podnośników bez aktualnej decyzji UDT.

2012	Przestrzeganie przepisów bhp podczas załadunku drewna na środki transportu kołowego. (OIP w Białymstoku)	12	Wydano 57 decyzji i 12 wniosków. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. braku instrukcji bhp dotyczących podnośników, suwnic i żurawi hydraulicznych, 2. braku urządzeń do awaryjnego zatrzymywania oraz elementów sterowniczych, 3. braku kwalifikacji pracowników do obsługi żurawi hydraulicznych i wózków jezdniowych. Powiadomiono UDT o eksploatacji 2 urządzeń technicznych bez decyzji UDT.
	Przestrzeganie przepisów bhp w zakładach zajmujących się skupem surowców wtórnych. (OIP w Łodzi)	35	Wydano 264 decyzje i 66 wniosków. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. braku szkoleń w zakresie bhp, 2. braku kwalifikacji pracowników obsługujących wózki jezdniowe, 3. braku instrukcji prac transportowych, 4. użytkowania wózków jezdniowych w niewłaściwym stanie technicznym. Powiadomiono UDT o eksploatacji 3 wózków jezdniowych bez aktualnej decyzji UDT.
	Przestrzeganie przepisów bhp przy eksploatacji żurawi. (OIP w Warszawie)	16	Wydano 40 decyzji. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. braku badań na dopuszczalne obciążenie zawiesi pomocniczych do żurawi, 2. brak napisów określających dopuszczalne obciążenie ww. zawiesi Nie stwierdzono przypadków eksploatacji żurawi bez aktualnej decyzji UDT lub braku uprawnień kwalifikacyjnych przez operatorów żurawi.
	Przestrzeganie przepisów bhp przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym. (OIP w Łodzi)	54	Wydano 203 decyzji i 16 wniosków. Nieprawidłowości dot. głównie: 1. niewłaściwego zabezpieczenia wózków jezdni. przez osoby nieupoważnione, 2. braku lub niewłaściwych szkoleń bhp, 3. braku odpowiednich kwalifikacji do obsługi wózków jezdniowych. 4. braku decyzji UDT dopuszczającej urządzenie techn. do eksploatacji. W 3 przypadkach powiadomiono UDT o eksploatacji urządzeń techn. bez aktualnej decyzji UDT.

Podsumowanie i wnioski

Prowadzone w latach 2010-2012 działania nadzorczo-kontrolne PIP związane z użytkowaniem urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu, wykazały, że z uwagi na liczne zagrożenia oraz tragiczne skutki wypadków, jakim ulegają poszkodowani pracownicy, stan bezpieczeństwa związany z ich eksploatacją nie jest zadowalający. Największą skalę nieprawidłowości odnotowuje się w obszarze nieprawidłowych lub samowolnych zachowań pracowników oraz ogólnej organizacji pracy, w szczególności

w zakresie niedostatecznego przygotowania pracowników do bezpiecznego wykonywania pracy. Towarzyszy temu brak właściwego nadzoru pracodawców w zakresie użytkowania maszyn, urządzeń i narzędzi bez wymaganych kontroli i przeglądów.

Przedstawione w materiale wyniki kontroli PIP, w tym kontroli związanych z badaniem wypadków przy pracy, potwierdzają, że najczęściej nieprawidłowości odnosi się do eksploatowanych wózków jezdniowych, powszechnie użytkowanych w pracach przeładunkowych i magazynowych w handlu, przetwórstwie przemysłowym i budownictwie. Dlatego w programie działania PIP na rok 2013 tematyka bezpieczeństwa pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych stała się przedmiotem kontroli w 6 okręgowych inspektoratach pracy.

Dotychczasowe działania Państwowej Inspekcji Pracy wskazują na potrzebę:

1. kontynuowania w kolejnych latach kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bhp przy użytkowaniu maszyn i urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu,
2. jednoznacznego określenia w obowiązujących ww. rozporządzeniach wymogów dotyczących organizatorów szkoleń, procesu szkolenia (programów) oraz egzaminowania w zakresie praktycznym i teoretycznym w celu uzyskania zaświadczeń kwalifikacyjnych do obsługi i konserwacji wózków jezdniowych,
3. wspomagania działań kontrolnych formami oddziaływania o charakterze informacyjno-prewencyjnymi w celu upowszechniania wiedzy w zakresie upowszechniania metod oceny i dostosowania użytkowanych maszyn do wymagań określonych w przepisach bhp i dozoru technicznego.